

ساخت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه اعتیاد به تلفن همراه و تبلت در دانشآموزان مقطع ابتدایی – نسخه والد و ارتباط آن با سبک‌های تربیتی والدین

Develop and Evaluation of Psychometric Properties of Smartphone and Tablet Addiction Questionnaire- Parent Version in Elementary School Students and Its Relationship with Parenting Style

<https://dx.doi.org/10.52547/jfr.17.2.267>

S. Sadeghi, Ph.D.

گروه روان‌شناسی شناختی، پژوهشکده علوم شناختی و مغز دانشگاه شهید بهشتی

Institute for Cognitive and Brain Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

دکتر سعید صادقی

گروه روان‌شناسی شناختی، پژوهشکده علوم شناختی و مغز دانشگاه شهید بهشتی

S. Sarlak, M.S. Student

گروه روان‌شناسی شناختی، پژوهشکده علوم شناختی و مغز دانشگاه شهید بهشتی

Institute for Cognitive and Brain Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

سیندخت سرلک

S. Ayoubi, M.S. Student

گروه روان‌شناسی شناختی، پژوهشکده علوم شناختی و مغز دانشگاه شهید بهشتی

Institute for Cognitive and Brain Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran

سجاد ایوبی

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۲/۱۲

دریافت نسخه اصلاح شده: ۱۴۰۰/۶/۱۹

پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۶/۲۴

Abstract

The aim of this study is to develop and evaluate psychometric properties of elementary school students' smartphone and tablet addiction scale and its relationship with parenting styles.

چکیده

هدف این پژوهش ساخت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسش‌نامه اعتیاد به تلفن همراه و تبلت، در دانشآموزان مقطع ابتدایی و ارتباط آن با سبک‌های تربیتی والدین بود.

✉ Corresponding author: Institute for Cognitive and Brain Sciences, Shahid Beheshti
Email: Sae_sadeghi@sbu.ac.ir

نویسنده مسئول: پژوهشکده علوم شناختی و مغز، دانشگاه شهید بهشتی، تهران
پست الکترونیکی: Sae_sadeghi@sbu.ac.ir

We surveyed 200 elementary school students selected by convenience sampling. They were evaluated by elementary school students' smartphone addiction scale and Baumrind parenting style questionnaire. The results of exploratory factor analysis showed that the questionnaire has a main factor representing 40% of the total variance and also by calculating the correlation of subscales with the total score ($p=0.01$), Cronbach's alpha ($\alpha=0.91$) and split half method ($r=0.88$). It was indicated that this scale is properly valid and reliable. Also, family income, mothers' education and negligent parenting style were directly and significantly correlated with elementary school students' smartphone and tablet addiction rate, and authoritative parenting style was inversely and significantly correlated with elementary school students' smartphone and tablet addiction rate. The study of psychometric properties showed that the present scale has a favorable and correlated underlying factor and it can be used for smartphone addiction evaluation of school-age students in future research. In addition, for intervention in the use rate of smartphone and tablet in elementary school children, family elements should be considered.

Keywords: Parenting Style, Student, Smartphone, Addiction, COVID-19.

۲۰۰ نفر از دانشآموزان مقطع ابتدایی به شیوه در دسترس انتخاب شدند و با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته اعتیاد به تلفن همراه و تبلت و پرسشنامه سبک والدگری بامریند ارزیابی شدند. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که این پرسشنامه یک عامل اصلی دارد که ۴۰ درصد واریانس کل را تبیین می‌کند و از طریق محاسبه همبستگی گویه‌ها با نمره کل ($p=0.01$)، آلفای کرونباخ ($\alpha=0.91$) و روش دو نیمه کردن ($p=0.88$) به ترتیب روایی و پایایی مناسب این پرسشنامه نشان داده شد. همچنین میزان درآمد خانواده، تحصیلات مادر و سبک والدگری سهل‌گیرانه به طور مستقیم و معنادار و سبک والدگری مقترانه به طور معکوس و معنادار با میزان اعتیاد کودکان دبستانی به تلفن همراه و تبلت همبسته بود. بررسی ویژگی‌های روان‌سنگی نشان داد پرسشنامه حاضر یک عامل زیربنایی مطلوب و همبسته دارد و می‌توان برای ارزیابی اعتیاد دانشآموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه و تبلت در پژوهش‌های آتی از آن استفاده کرد. همچنین برای مداخله در میزان استفاده کودکان دبستانی از تلفن همراه و تبلت، در نظر گرفتن عوامل خانوادگی حائز اهمیت است.

کلیدواژه‌ها: سبک والدگری، دانشآموز، تلفن همراه، اعتیاد، کووید-۱۹.

مقدمه

طی حدود دو سال اخیر و با شیوع ویروس کرونا، جوامع مختلف اقداماتی برای پیشگیری همه‌گیری از کاهش این ویروس انجام دادند. اعمال محدودیت‌های کرونایی از جمله رعایت فاصله‌گذاری اجتماعی، تعطیلی مشاغل، دانشگاه‌ها و مدارس تغییرات بزرگی را در سبک زندگی مردم به وجود آورد. اعمال این محدودیت‌ها فعالیت‌های بیرون از منزل، تعاملات اجتماعی و میزان استفاده افراد از وسایل دیجیتال را تحت تأثیر قرار داد.

اخیراً پژوهشی بین‌المللی (راتن، زمان، اسلام و حسینزاده^۱، ۲۰۲۱)، بیشتر شدن ساعت استفاده از تلفن همراه در حدود هفتاد درصد از کاربران اینترنتی، تنها به علت قرنطینه شدن آن‌ها در منزل، را گزارش کرده است. تلفن‌های هوشمند راحتی و امکانات زیادی به همراه آورده‌اند که از آن جمله می‌توان به امکان انتقال و دسترسی سریع اطلاعات (الخالوی، حبیب، میو و همکاران^۲، ۲۰۲۰) و برقراری ارتباط، سرگرمی و آموزش (سراء، اسکالزو، جیفری و همکاران^۳، ۲۰۲۱) اشاره کرد. با وجود این، باید به این نکته توجه داشت که استفاده بیش از اندازه از آن‌ها علاوه بر خطر اعتیاد به اینترنت، احتمال ایجاد مشکلات مرتبط با سلامت روان از جمله افسردگی (لی و اوگلو^۴، ۲۰۱۸)، اضطراب (کیم، لی و چوی^۵، ۲۰۱۵) و همچنین مشکلات اجتماعی (او ریلی^۶، لی، چانگ، لین و چنگ^۷، ۲۰۱۴؛ دوان، شاو، وانگ و همکاران^۸، ۲۰۲۰) را به وجود می‌آورد.

کودکان قشر عظیمی از جامعه هستند که سبک زندگی‌شان بر اثر شیوع ویروس کرونا به طور گسترشده‌ای تغییر کرده است (چوی، پارک، کیم، سونگ و همکاران^۹، ۲۰۲۱). با بسته شدن مدارس و مکان‌های عمومی، کلاس‌های درس و تفریحات دانش‌آموزان به داخل خانه‌هایشان محدود شده و به دنبال آن تمایل کودکان سنین مدرسه به استفاده از تلفن‌های هوشمند افزایش چشمگیری پیدا کرده است (چوی و دیگران، ۲۰۲۱). پژوهشی که اخیراً بر روی دانش‌آموزان دبیرستانی (۱۲ تا ۱۸ سال) انجام شده است نشان می‌دهد که در دوره همه‌گیری کرونا از هر شش دانش‌آموز یک نفر به تلفن همراه خود اعتیاد دارد (هو، وانگ، لین و تنگ^{۱۰}، ۲۰۲۱).

در دوران کرونا، به دلیل آنلاین شدن کلاس‌های درس، دسترسی کودکان به تلفن همراه و تبلت افزایش یافته است، اما این دسترسی الزاماً در طول زمان کلاس به پایان نمی‌رسد و کودکان با اهداف غیرتحصیلی (از قبیل سرگرمی، بازی و جستجو در اینترنت...) در ساعات مختلف روز از این وسایل استفاده می‌کنند. این افزایش ساعت استفاده از تلفن‌های هوشمند می‌تواند کاهش انتگریزش و عملکرد تحصیلی در دانش‌آموزان را در پی داشته باشد. کاهش عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان نه تنها در پیدا کردن شغل مناسب بلکه روی بازدهی کلی جوامع در آینده نیز تأثیرات منفی خود را نشان خواهد داد (هوابی، نزیر و ساماها^{۱۱}، ۲۰۱۶). با توجه به پایین آمدن سن استفاده از تلفن‌های هوشمند، خطراتی که ممکن است در نتیجه استفاده بیش از حد آن متوجه کودکان و والدین آنان شود انکارناپذیر است.

در گذشته لغت «اعتياد» فقط به استفاده بیش از اندازه مواد مخدر و داروها محدود می‌شد؛ اما امروزه برای استفاده بیش از حد اینترنت، تلفن همراه و اعتیادهای رفتاری دیگر نیز به کار می‌رود (کیم^{۱۲}، ۲۰۰۶). یانگ معتقد است واژه «معتاد» برای افرادی که از اینترنت استفاده می‌کنند هم به کار می‌رود، چراکه علائم اعتیاد به اینترنت مانند اعتیاد به مواد مخدر است (يانگ^{۱۳}، ۱۹۹۸). یکی از پرکاربردترین ایزارهایی که برای سنجش اعتیاد به اینترنت به طور گسترش مورد استفاده قرار گرفته است پرسش‌نامه اعتیاد به اینترنت یانگ است که از ۲۰ گویه تشکیل شده و به روش لیکرت پنج درجه‌ای (۵ = همیشه تا ۱ = بهندرت) نمره‌دهی می‌شود. در نهایت اگر نمره کاربران کمتر از ۲۰ باشد نشانگر اعتیاد نداشتن، نمرات بین ۲۰ تا ۴۹ طبیعی، نمرات بین ۵۰ تا ۷۹ اعتیاد خفیف و نمرات بین ۸۰ تا ۱۰۰ بیانگر اعتیاد شدید کاربران به اینترنت است. مقیاس‌های دیگری نیز برای ارزیابی انواع اعتیادهای دیجیتالی دیگر گسترش یافته‌اند؛ از جمله برای اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی (ایجندل، لمزن و والکنبرگ^{۱۴}، ۲۰۱۶؛ اسماعیلی راد و احمدی^{۱۵}، ۱۳۹۶؛ خواجه

احمدی، پولادی و بحرینی^{۱۶}، (۱۳۹۵)، تلفن هوشمند (کن، کیم، چو و یانگ^{۱۷}، ۲۰۱۳)، و اختلال بازی‌های اینترنتی (پونتس، کرالی، دمترووس و گریفیتس^{۱۸}، ۲۰۱۴). با این حال، در زمینه اعتیاد کودکان دبستانی ایرانی به تلفن همراه و تبلت ابزار معتبری در دسترس نیست.

پر واضح است که استفاده کودکان از وسائل دیجیتال یک پدیده تک‌عاملی نیست (صادقی^{۱۹} و همکاران، ۱۳۹۷، ۱۴۰۰، ۲۰۱۹، ۲۰۲۱). شیوه فرزندپروری و سبک والدگری از جمله متغیرهای خانوادگی است که می‌تواند رفتارهای پرخطر از جمله اعتیاد و اعتیاد به تلفن همراه را در فرزندان پیش‌بینی کند (کاوان و لیونگ^{۲۰}، ۲۰۱۶؛ چاین و تاک^{۲۱}، ۲۰۱۷، فاتکوریا و سان^{۲۲}، ۲۰۲۱). شیوه‌های فرزندپروری روش‌هایی هستند که والدین در برخورد با فرزندان خود اعمال می‌کنند و در رشد کودکان و خصایص بعدی شخصیتی و رفتاری آنان تأثیر فراوان و عمیقی دارند (مینایی و نیکزاد^{۲۳}، ۱۳۹۶). سبک‌هایی که والدین در تربیت فرزندان خود به کار می‌گیرند، نقش مهمی در کیفیت روان‌شناختی فرزندان دارند، طوری که بسیاری از مشکلات رفتاری کودکان منعکس‌کننده پویایی و شرایط پیچیده بین فردی اعضای خانواده بهویژه والدین است. به عبارت دیگر، وجود مشکلات رفتاری کودک منعکس‌کننده کژکارکردهای خانواده، روش‌های تربیتی ناسالم والدین و تعاملات معیوب آن‌ها با فرزندان است. طباطبائی‌راد و بلوط بنگان^{۲۴} (۱۳۹۵) در مطالعه خود نشان داده‌اند که همبستگی مثبت و معنی‌داری بین سبک‌های فرزندپروری استبدادی یا سهل‌گیرانه با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان دختر وجود دارد. خانجانی، قنبری و نعیمی^{۲۵} (۱۳۹۸) نیز در مطالعه‌ای نشان داده‌اند که کارکرد خانواده، سبک‌های تربیتی و سبک دلیستگی این‌مان با اعتیاد به اینترنت ارتباط منفی و سبک‌های دلیستگی دوسوگرا و اجتنابی با اعتیاد به اینترنت ارتباط مثبت معناداری دارد.

به علت شرایط ایجادشده در اثر همه‌گیری کرونا و دسترسی بیشتر به تلفن‌های هوشمند، لازم است به عاقبی که استفاده بیش از اندازه تلفن‌های هوشمند بهویژه در کودکان دارد آگاه شویم و برای فائق آمدن بر این مشکل و انجام مداخلات لازم به کمک ابزاری مناسب در دوران کرونا و پساکرونا، دانش‌آموزانی که گرایش افرادی به استفاده از تلفن‌های هوشمند دارند را شناسایی کنیم. علی‌رغم اهمیت فراوانی که سنجش اعتیاد به تلفن همراه و تبلت در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی دارد، تاکنون پرسشنامه‌ای به زبان فارسی برای سنجش آن طراحی و منتشر نشده است. در این پژوهش تلاش شد تا پرسشنامه‌ای استاندارد برای ارزیابی اعتیاد به تلفن همراه و تبلت در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی طراحی و ویژگی‌های روان‌سنجدی آن استخراج و ارتباط آن با متغیرهای خانوادگی بررسی شود.

روش پژوهش

جامعه و نمونه پژوهش

پژوهش حاضر، پژوهشی توصیفی از نوع مقطعی است. از حیث ماهیت، کمی و از نظر هدف، کاربردی است. جامعه آماری پژوهش، کلیه دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع دبستان بود که در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مشغول به تحصیل بودند. ۲۰۰ دانش‌آموز به روش نمونه‌گیری تصادفی در دسترس انتخاب شدند. نسبت متفاوت به آزمودنی یک به ده در نظر گرفته شد که با توجه به تعداد گویه‌های پرسشنامه (۲۰)، حجم نمونه

۲۰۰ دانش‌آموز تعیین شد. برای اطمینان از کفاایت حجم نمونه مورد مطالعه آزمون‌های کایر-میر-الکین^{۲۶} و کرویت بارتلت^{۲۷} انجام شد که نتایج آن در جدول ۲ گزارش شده است. معیارهای ورود به پژوهش شامل اشتغال به تحصیل در مقطع ابتدایی، نداشتن اختلالات جسمی و روانی (مطابق گزارش والدین) بود. برای جمع‌آوری داده‌ها، پرسش‌نامه اعتماد دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه و پرسش‌نامه سبک والدگری با مریند به همراه چک‌لیست اطلاعات جمعیت‌شناختی به صورت آنلاین بر روی Google form قرار داده شد و برای تکمیل از طریق معلمان در اختیار والدین قرار داده شد.

ابزار پژوهش

ابزار مورد استفاده این پژوهش، پرسش‌نامه اعتماد به تلفن همراه و تبلت در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی - نسخه والد بود که به صورت خودگزارشی از سوی والدین تکمیل شد. پرسش‌نامه اعتماد به تلفن همراه و تبلت در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی بر اساس مرور پیشینه نظری و پژوهشی موجود طراحی و تدوین شد و شامل ۲۰ گویه است که در مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (بهندرت=۱، گاهی اوقات=۲، اغلب=۳، بیشتر اوقات=۴، همیشه=۵) تدوین شد. نمره‌های به دست آمده از هر گویه با سایر گویه‌ها جمع می‌شود و نمره کل پرسش‌نامه اعتماد به تلفن همراه و تبلت در کودکان را شکل می‌دهد. نمره بیشتر در این پرسش‌نامه به معنی گراش بیشتر به اعتماد به تلفن همراه و تبلت است.

در تدوین پرسش‌نامه، از مقیاس اعتماد به اینترنت یانگ (۱۹۸۸) که یک ابزار شناخته‌شده برای سنجش میزان وابستگی افراد به اینترنت است، الهام گرفته شد. پرسش‌نامه اعتماد دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه پیوست این مقاله است. همچنین، برای سنجش سبک والدگری از پرسش‌نامه شیوه‌های فرزندپروری با مریند^{۲۸} استفاده شد. این پرسش‌نامه برای نخستین بار توسط بورای در سال ۱۹۹۱ تهیه شده است و ۳۰ گویه دارد که ۱۰ گویه آن به سبک مقتدرانه، ۱۰ گویه به سبک مستبدانه و ۱۰ گویه دیگر به سبک سهل-گیرانه مربوط است. این پرسش‌نامه در مطالعات فراوانی در کشورمان مورد استفاده قرار گرفته است و در مطالعه مینایی و نیکزاد (۱۳۹۶) روایی و پایایی آن در گروهی مشتمل بر ۵۷۶ نفر از مادران دانش‌آموزان دوره ابتدایی شهر تهران مطلوب گزارش شده است.

روش تحلیل

برای بررسی ویژگی‌های روان‌سنجد پرسش‌نامه اعتماد دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه و تبلت، ابتدا تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد. با مشخص شدن عامل پرسش‌نامه، برای بررسی روایی محتوایی پرسش‌نامه ضریب همبستگی گویه‌ها با یکدیگر و با نمره کل حاصل از پرسش‌نامه سنجیده شد. همچنین، برای بررسی پایایی پرسش‌نامه، از ضریب آلفای کرونباخ برای سنجش همسانی درونی و روش دو نیمه کردن با کمک نرم‌افزار SPSS²⁴ استفاده شد. در ادامه برای بررسی ارتباط عوامل خانوادگی با اعتماد به تلفن همراه و تبلت در کودکان از روش همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها

در مطالعه حاضر ۲۰۰ دانشآموز مقطع ابتدایی (۱۳۹ پسر و ۶۱ دختر) شرکت داشتند. سن کودکان شرکت‌کننده در این مطالعه ۶/۹ تا ۱۳ سال و با میانگین ۹/۰۶ و انحراف استاندارد ۱/۷۸ سال بود. تعداد و درصد کودکان مشغول به تحصیل در هر پایه در جدول زیر گزارش شده است. همچنین میانگین و انحراف سن مادران و پدران کودکان شرکت‌کننده در مطالعه حاضر به ترتیب $4/95 \pm 5/26$ و $36/66 \pm 40/95$ بود.

جدول ۱: شاخص توصیفی تحصیلات شرکت‌کنندگان

متغیر	زیرمقوله	تعداد	درصد
سن کودکان	اول	۵۷	۲۸/۵
	دوم	۳۹	۱۹/۵
	سوم	۳۶	۱۸
	چهارم	۲۱	۱۰/۵
	پنجم	۲۲	۱۱
	ششم	۲۵	۱۲/۵
	مادر	۹۷	۴۸/۵
کارشناسی	پدر	۹۹	۴۹/۵
	مادر	۸۵	۴۲/۵
	پدر	۶۵	۳۲/۵
	مادر	۱۶	۸
	پدر	۲۶	۱۳
	مادر	۲	۱
	پدر	۱۰	۵
دستمزد	تا ۱ میلیون	۷	۲/۵
	۱ تا ۳ میلیون	۴۵	۲۲/۵
	۳ تا ۵ میلیون	۶۸	۳۴
	۵ میلیون به بالا	۸۰	۴۰
	دکتری تخصصی، پزشک، بالاتر		
	کارشناسی ارشد		
	کاردانی و کارشناسی		
دیپلم و زیر دیپلم	دیپلم و زیر دیپلم		
	پدر		
	مادر		
	پدر		
	مادر		
	پدر		
	مادر		

همان‌طور که در جدول ۱ دیده می‌شود، تحصیلات حدود نیمی از والدین دیپلم و زیر دیپلم بود و ۶۰ درصد از خانواده‌های شرکت‌کننده در این مطالعه درآمد ماهیانه زیر ۵ میلیون تومان داشتند.

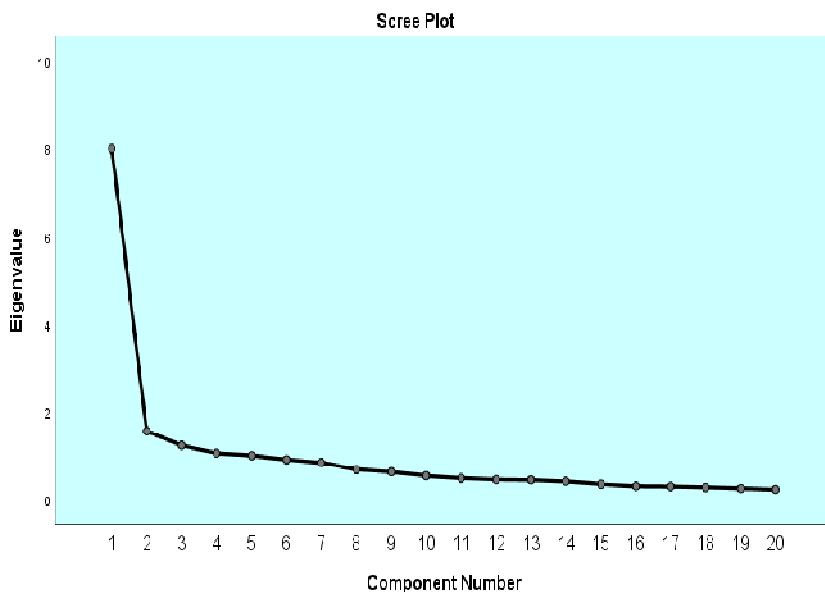
روایی پرسش‌نامه

روایی سازه پرسش‌نامه حاضر با استفاده از روش‌های آماری تحلیل عاملی به روش مؤلفه‌های اصلی مورد بررسی قرار گرفت. برای تحلیل داده‌ها، شاخص کایر-میر-کین (مقدار ضریب KMO) و شاخص کفايت ماتریس همبستگی (آزمون کرویت بارتلت) انجام شد. نتایج آزمون کرویت بارتلت و آزمون کافی بودن حجم نمونه در جدول زیر گزارش شده است.

جدول ۲: آزمون KMO و کرویت بارتلت

مقادیر	شاخص
۰/۹۱۳	آزمون کفايت حجم نمونه KMO
۹۲۶/۱۸۴۵	آزمون کرویت بارتلت
۱۹۰	درجه آزادی
۰/۰۰۰۱	سطح معنی داری

مقدار کفايت نمونه گيري کاير- مير- الکین ($KMO = ۰/۹۱۳$) و آزمون کرویت بارتلت ($۹۲۶/۱۸۴۵$) در سطح ۰/۰۰۰۱ معنادار به دست آمد. هرگاه مقدار KMO در حدی مناسب بالا و آزمون کرویت بارتلت معنادار باشد، ماتریس همبستگی برای تحلیل عاملی مناسب است. حال که انجام تحلیل عاملی در مورد داده ها شدنی است، در ادامه برای تعیین تعداد عوامل احتمالی مستخرج، از نمودار سنگریزه (اسکری) استفاده شد. بدین صورت که با توجه به شبیه نمودار، عوامل آشکار شده در شبیب تند نمودار به عنوان عوامل اصلی قلمداد شد و از عامل هایی که به صورت موازی در محور خط شبیب قرار گرفتند، اجتناب شد. تحلیل عاملی اکتشافی با ۲۰ گویه صورت گرفت. نمودار اسکری وجود یک عامل به عنوان مؤلفه اصلی اعتیاد دانش آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه را آشکار کرد.

شکل ۱: نمودار سنگریزه ای برای بررسی شمار عامل های پرسش نامه اعتیاد دانش آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه

نتایج تحلیل عاملی و بارگذاری عاملی هر گویه بر عامل اصلی در جدول ۳ آمده است.

جدول ۳: نتیجه تحلیل عاملی پرسشنامه اعتیاد دانشآموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه به روش مؤلفه‌های اصلی

بار عاملی	گویه	بار عاملی	گویه
۶۳۴/۰	۱۱	۵۷۵/۰	۱
۱۷/۰	۱۲	۷۰۱/۰	۲
۴۸۵/۰	۱۳	۷۳۲/۰	۳
۶۱۳/۰	۱۴	۵۳۳/۰	۴
۷۹۹/۰	۱۵	۷۱۶/۰	۵
۷۸۵/۰	۱۶	۶۴۲/۰	۶
۵۰۴/۰	۱۷	۷۱۵/۰	۷
۷۸۴/۰	۱۸	۷۱۸/۰	۸
۵۶۸/۰	۱۹	۵۱/۰	۹
۷۲۴/۰	۲۰	۳۶۸/۰	۱۰
ارزش ویژه = ۸			
درصد واریانس = ۴۰/۰۰۲			

نتایج اولیه تحلیل مؤلفه‌های اصلی در مورد ابزار پژوهش نشان داد که همه گویه‌ها بار عاملی معنی‌دار و مناسب دارند و هیچ گویه‌ای از پرسشنامه حذف نمی‌شود. همچنین، طبق نتایج جدول بالا، سهم تک‌عامل استخراج شده در مجموع ۴۰ درصد واریانس تبیین شده کل است. با توجه به اینکه تنها یک عامل کشف شد، چرخش واریمکس نیاز نیست.

پایایی پرسشنامه

الف) همسانی درونی: جهت بررسی پایایی پرسشنامه اعتیاد دانشآموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه، همبستگی گویه‌های پرسشنامه اعتیاد دانشآموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه با نمره کل آن محاسبه شد که نتایج آن در جدول ۴ گزارش شده است.

جدول ۴: ضرایب همبستگی گویه‌های پرسشنامه اعتیاد دانشآموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه با نمره کل

ضریب همبستگی	انحراف استاندارد	میانگین	گویه
۰/۶۰ ^{**}	۱/۱۰	۱/۹۵	۱
۰/۷۱ ^{**}	۱/۰۹	۳	۲
۰/۷۳ ^{**}	۱/۰۳	۱/۷۴	۳
۰/۵۲ ^{**}	۰/۵۶	۱/۲۴	۴

ادامه جدول ۴

۰/۷۴ ^{۰۰}	۱/۲۵	۲/۲۵	۵
۰/۶۳ ^{۰۰}	۰/۹۰	۱/۴۴	۶
۰/۷۱ ^{۰۰}	۱/۰۴	۱/۶۳	۷
۰/۷۰ ^{۰۰}	۰/۷۹	۱/۴۴	۸
۰/۴۹ ^{۰۰}	۰/۶۵	۱/۲۶	۹
۰/۴۰ ^{۰۰}	۱	۱/۵۴	۱۰
۰/۶۱ ^{۰۰}	۰/۷۳	۱/۳۹	۱۱
۰/۱۸ ^۰	۰/۳۰	۱/۰۵	۱۲
۰/۴۹ ^{۰۰}	۰/۸۴	۱/۴۸	۱۳
۰/۶۲ ^{۰۰}	۰/۹۷	۱/۷۲	۱۴
۰/۷۸ ^{۰۰}	۱	۱/۸۶	۱۵
۰/۷۸ ^{۰۰}	۱/۰۲	۱/۷۵	۱۶
۰/۵۲ ^{۰۰}	۰/۸۸	۱/۴۷	۱۷
۰/۷۸ ^{۰۰}	۰/۹۷	۱/۶۸	۱۸
۰/۵۵ ^{۰۰}	۰/۶۹	۱/۳۹	۱۹
۰/۷۰ ^{۰۰}	۰/۷۶	۱/۳۳	۲۰

نتایج جدول بالا نشان داد که تمام گویه‌های پرسشنامه رابطه مثبت و معناداری در سطح معناداری ۰/۰ با نمره کل پرسشنامه دارند؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که مجموع این گویه‌ها حول یک سازه مشترک می‌چرخند.

در ادامه به منظور برآورد همسانی درونی پرسشنامه به بررسی آلفای کرونباخ گویه‌ها پرداخته شد که ضریب آلفای کرونباخ نمره کل پرسشنامه نیز برابر با ۰/۹۲ به دست آمد که حکایت از اعتبار مناسب پرسشنامه حاضر است.

(ب) دو نیمه کردن: همچنین برای سنجش ضریب پایایی پرسشنامه از روش دو نیمه کردن آزمون (دو بخش سؤالات فرد و زوج) استفاده شد که ضریب پایایی ۰/۸۸ به دست آمد و نشان‌دهنده پایایی مناسب این آزمون است.

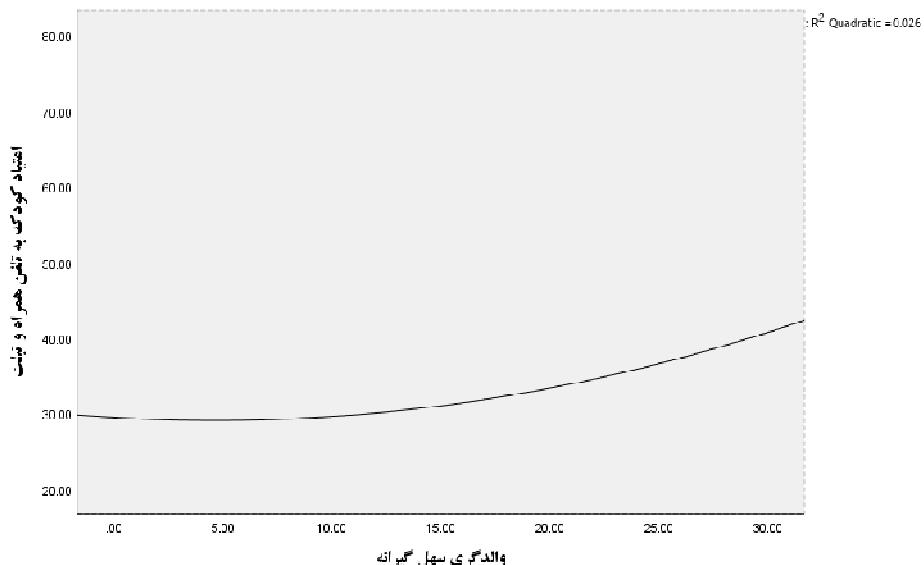
بررسی ارتباط بین مؤلفه‌های خانوادگی با اعتماد به تلفن همراه و تبلت در دانش‌آموزان
برای بررسی ارتباط بین میزان درآمد خانواده، سن و میزان تحصیلات والدین و سبک والدگری آنان با نمرات کودکان در پرسشنامه اعتماد به تلفن همراه و تبلت از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد (جدول ۵).

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که میزان درآمد خانواده ارتباط معنی‌دار معکوسی با والدگری مستبدانه و ارتباط معنی‌دار و مستقیمی با اعتماد کودکان به تلفن همراه و تبلت دارد. همچنین، سطح تحصیلات مادر به طور معنی‌داری با سبک والدگری مستبدانه و اعتماد کودکان به تلفن همراه و تبلت رابطه دارد.

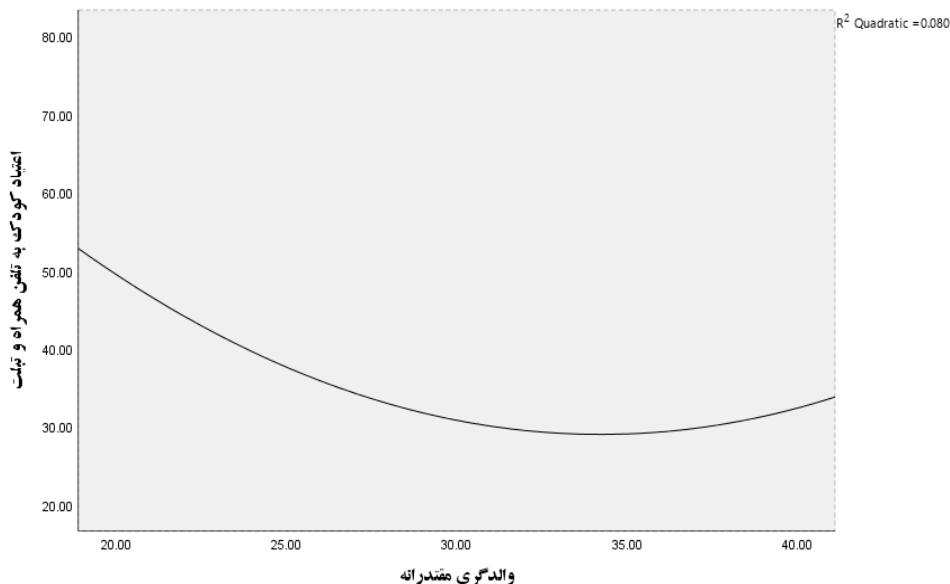
جدول ۵: ضرایب همبستگی متغیرهای خانوادگی با اعتیاد به تلفن همراه و تبلت در کودکان

متغیر	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱. سن مادر								۱	
۲. سن پدر							۱	-۰/۸۰**	
۳. میزان درآمد						۱	۰	-۰/۱۲	
۴. تحصیلات مادر					۱	-۰/۵۲**	-۰/۰۴	۰/۰۹	
۵. تحصیلات پدر				۱	-۰/۵۴**	-۰/۵۳**	۰/۰۳	۰/۰۶	
۶. والدگری سهل‌گیرانه			۱	-۰/۱۳	-۰/۱۲	-۰/۱۱	-۰/۰۹	۰	
۷. والدگری مستبدانه		۱	-۰/۰۷	-۰/۲۹**	-۰/۳۰**	-۰/۲۸**	-۰/۱۶*	۰/۰۸	
۸. والدگری مقدرانه	۱	-۰/۴۴**	*	-۰/۱۵*	-۰/۰۹	-۰/۰۵	-۰/۱۰	-۰/۱۳	
۹. اعتیاد به تلفن همراه و تبلت	-۰/۱۸**	-۰/۰۴	-۰/۱۵*	-۰/۰۷	-۰/۱۷*	-۰/۲۲**	-۰/۰۶	-۰/۰۵	

به علاوه، سطح تحصیلات پدر به طور معکوسی با والدگری مستبدانه و به طور مستقیم با اعتیاد کودکان به تلفن همراه و تبلت ارتباط دارد. سبک والدگری سهل‌گیرانه به طور مستقیم و سبک والدگری مقدرانه به طور معکوس و معنی‌داری با اعتیاد کودکان به تلفن همراه و تبلت همبستگی دارد (نمودار ۱ و ۲).

شکل ۲: نمودار همبستگی بین سبک والدگری سهل‌گیرانه با اعتیاد کودکان به تلفن همراه و تبلت

شکل ۳: نمودار همبستگی بین سبک والدگری مقدرانه با اعتیاد کودکان به تلفن همراه و تبلت

بحث و نتیجه‌گیری

مطالعه حاضر با هدف طراحی یک پرسش‌نامه ارزیابی اعتیاد دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه و تبلت و بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی آن انجام شد. علاوه بر این هدف، در مطالعه حاضر رابطه عوامل خانوادگی (میزان درآمد، سن و تحصیلات والدین و سبک‌های والدگری) با اعتیاد به تلفن همراه و تبلت دانش‌آموزان دبستانی بررسی شد. نتایج این پژوهش نشان داد که آزمون تحلیل عاملی اکتشافی با ۲۰ گویه پرسش‌نامه، یک عامل به عنوان مؤلفه اصلی اعتیاد دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه و تبلت را استخراج می‌کند. با توجه به اینکه از نظر محتوایی پرسش‌نامه حاضر با اقتباس از نظریه زیربنایی مقیاس اعتیاد به اینترنت یانگ (Yanck, ۱۹۹۸) طراحی و تدوین شده است، استخراج یک عامل از پرسش‌نامه تدوین شده در این مطالعه همسو با تک‌عاملی بودن پرسش‌نامه اعتیاد به اینترنت یانگ (1988) است. بنابراین، این پرسش‌نامه بهمانند مقیاس اعتیاد به اینترنت یانگ یک نمره کل دارد. همچنین، جهت سنجش پایابی پرسش‌نامه حاضر همبستگی گویه‌های پرسش‌نامه اعتیاد به تلفن همراه و تبلت دانش‌آموزان مقطع ابتدایی با نمره کل، ضریب آلفای کرونباخ و روش دو نیمه کردن آزمون محاسبه شد که نتایج این محاسبات پایابی مطلوب پرسش‌نامه حاضر را نشان دادند.

نتایج همچنین نشان داد که نمره کودکان مقطع ابتدایی در پرسش‌نامه اعتیاد به تلفن همراه و تبلت به طور معنی‌دار و مستقیمی با میزان درآمد خانواده و میزان تحصیلات مادر ارتباط دارد. علاوه‌بر این، سبک والدگری سهل‌گیرانه به‌طور مستقیم و سبک والدگری مقدرانه به‌طور معکوس و معنی‌داری با اعتیاد کودکان به تلفن همراه و تبلت همبستگی داشت. نتایج این مطالعه با نتایج مطالعات قبلی که ارتباط کارکردهای

خانواده و شیوه‌های فرزندپروری با اعتماد در فرزندان را گزارش کرده‌اند (کاوان و لیونگ، ۲۰۱۶؛ چاین و تاک، ۲۰۱۷؛ فاتکوریا و سان، ۲۰۲۱؛ طباطبائی‌راد و بلوط بنگان، ۱۳۹۵؛ خانجانی، قنبری و نعیمی، ۱۳۹۸) هم‌سو است. در تبیین رابطه میزان درآمد خانواده با میزان اعتماد کودکان به تلفن همراه و تبلت می‌توان به این نکته اشاره کرد که احتمالاً هرچه توان مالی خانواده بیشتر باشد، امکان تهیه لوازم دیجیتال شخصی برای کودکان بیشتر می‌شود و کودکان در خانواده‌های مرfe دسترسی راحت‌تر و بیشتری به لوازم دیجیتال از جمله تلفن همراه و تبلت دارند. ضمناً، می‌توان این یافته را چنین نیز تبیین کرد که والدینی که میزان درآمد بیشتری دارند احتمالاً مشغله‌های شغلی فراوان‌تری دارند و در نتیجه کودکان از تعامل با والدین محروم‌اند و بیشتر اوقات خود را به جای تعامل با والدینشان با وسایل دیجیتال می‌گذرانند.

سبک‌های والدگری نیز که مؤید روش‌هایی است که والدین برای تربیت فرزندان خود به کار می‌گیرند و بیانگر نگرش‌هایی است که آن‌ها نسبت به فرزندان خود دارند و همچنین شامل معیارها و قوانینی است که برای فرزندان خوبیش وضع می‌کنند، با میزان اعتماد کودکان به تلفن همراه و تبلت همبسته بود. نتایج نشان داد که فرزندان والدین سهل‌گیر بیشتر از تلفن همراه و تبلت استفاده می‌کنند و ویژگی‌های این سبک والدگری مانند پذیرش زیاد، بی‌توجهی به کودک و انتظارات کم از او، خود هم‌سو با این یافته است. والدین با سبک والدگری مقتدرانه نیز پذیرش به همراه آزادگذاری را به همراه مهارت، با دلایل خاص خود به‌طور منطقی به کودک ارائه می‌کنند که باعث نظم دادن به فعالیت‌های کودک می‌شود و همین نظم و قوانین روشن را می‌توان تبیینی برای ارتباط معکوس سبک والدگری مقتدرانه با نمرات کودکان در پرسش‌نامه اعتماد به تلفن همراه و تبلت در نظر گرفت.

به‌طور کلی، با توجه به نتایج پژوهش حاضر، بر اساس اعتبار و روایی گزارش‌شده، پرسش‌نامه اعتماد به تلفن همراه و تبلت دانش‌آموزان مقطع ابتدایی مؤید قابلیت سنجش و استناد به عنوان ابزاری مناسب در گروه سنی نمونه پژوهش محسوب می‌شود. چنان‌که پرسش‌نامه با داشتن ضریب اعتبار ۰/۹۱ آلفای کرونباخ، از اعتبار بالایی برخوردار است. همبستگی بین گویه‌ها و نمره کل نیز بیانگر این است که پرسش‌نامه و گویه‌های آن یک خصیصه واحد را می‌سنجند. بنابراین روایی درونی و سازه پرسش‌نامه تأیید می‌شود. همچنین، میزان تحصیلات مادر، میزان درآمد خانواده و سبک والدگری والدین نیز ارتباط معنی‌داری با میزان اعتماد به تلفن همراه و تبلت در کودکان داشت.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان گفت که پرسش‌نامه حاضر صرفاً برای جمعیت دانش‌آموزان دوره ابتدایی اعتبار‌سنجی شده است، این در حالی است که گروه‌های سنی دیگر هم ممکن است به‌طور افراطی از وسایل دیجیتال از جمله تلفن‌های هوشمند و تبلت استفاده کنند (هو و دیگران، ۲۰۲۱)، از این رو پیشنهاد می‌شود تعمیم نتایج به سایر افراد و گروه‌ها با احتیاط انجام شود و در مطالعات آتی ویژگی‌های روان‌سنجی ابزار حاضر در سایر گروه‌های سنی بررسی شود. همچنین پیشنهاد می‌شود بعد از برداشته شدن محدودیت‌های همه‌گیری، نهادهای فرهنگ‌ساز و سیاست‌گذار در حوزه سلامت در سطح کشور و همچنین مراکز آموزشی، پژوهشی، درمانی و رسانه‌ها، اقدامات مناسب از جمله اطلاع‌رسانی را به عمل آورند تا افرادی که گرایش زیادی به استفاده از تلفن‌های همراه و تبلت پیدا کرده‌اند نسبت این مسئله آگاهی پیدا کنند و بتوانند مهارت لازم برای مدیریت استفاده از آن را پیدا کنند.

پی‌نوشت‌ها

1. Ratan, Zaman, Islam & Hosseinzadeh
2. Al-Khlaiwi, Habib, Meo, Alqhtani&Ogailan
3. Serra, Scalzo, Giuffrè, Ferrara & Corsello
4. Lee & Ogbolu
5. Kim, Lee, & Choi
6. O'Reilly
7. Lee, Chang, Lin & Cheng
8. Duan, Shao, Wang, Huang, Miao, Yang & Zhu
9. Choi, Park, Kim, Song, Lee
10. Hu, Wang, Lin & Tang
11. Hawi, Nazir & Samaha
12. Kim
13. Young
14. Eijnden, Lemmens, & Valkenburg
15. Esmaeili Rad & Ahmadi
16. Khajehahmadi, Pooladi & Bahreini
17. Kwon, Kim, Cho & Yang
18. Pontes, Kiraly, Demetrovics & Griffiths
19. Sadeghi
20. Kwan & Leung
21. Ching & Tak
22. Fatkuriyah & Sun-Mi
23. Minaei & Nikzad
24. Tabatabaeirad & Balootbangan
25. Khanjani, Ghanbari & Naeimi
26. Kaiser-Meyer-Oklip
27. Bartlett's test of sphericity
28. Baumrind

منابع

- اسمعيلي‌راد، م.، و احمدی، ف. (۱۳۹۶). تدوین مقیاسی برای سنجش میزان اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی آنلاین و بیامدهای اخلاقی آن. *اخلاق در علوم و فناوری*، (۳)، ۴۵-۵۶.
- خانجانی، م.، قنبری، ف.، و نعیمی، ا. (۱۳۹۸). بررسی ارتباط کارکرد خانواده، سبک دلبستگی و سبک‌های تربیتی والدین با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان. *فرهنگ مشاوره و روان درمانی*، (۱۰)، ۱۴۲-۱۲۱.
- خواجه‌احمدی، م.، و پولادی، ش.، و بحرینی، م. (۱۳۹۵). طراحی و روانسنجی پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل. *روان‌پرستاری*، (۴)، ۵۱-۴۳.
- صادقی، س.، پوراعتماد، ح. ر.، خسروآبادی، ر.، فتح‌آبادی، ج.، و نیکبخت، ص. (۱۳۹۷). تاثیر استفاده از وسایل دیجیتال بر سلامت کودکان: مروری نظام‌مند. *مجله آموزش و سلامت جامعه*، (۵)، ۷۱-۶۲.
- صادقی، س.، پوراعتماد، ح. ر.، و شروین‌بدو، ر. (۱۴۰۰). نقش میزان استفاده از وسایل دیجیتال در پیش‌بینی مشکلات خواب و تغذیه خردسالان با علائم اختلال طیف اوتیسم زیر سه سال. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، (۱۵)، ۷۳-۹۴.
- طباطبائی‌زاد، ا.، و اکبری بلوطبنگان، ا. (۱۳۹۵). پیش‌بینی اعتیاد به اینترنت و اضطراب اجتماعی براساس سبک‌های فرزندپروری در نوجوانان شهر سبزوار. *مجله آموزش و سلامت جامعه*، (۴)، ۵۸-۵۲.
- مینائی، ا.، و نیک‌زاد، س. (۱۳۹۶). ساختار عاملی و اعتبار نسخه فارسی پرسشنامه شیوه‌های فرزندپروری با مریند. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، (۱)، ۱۰۸-۹۱.

Al-Khlaiwi, T., Habib, S., S. A., Alqhtani, M., & Ogailan, A. (2020). The association of smart mobile phone usage with cognitive function impairment in Saudi adult population. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, 36(7), 1628-1633.

- Ching, K. H., & Tak, L. M. (2017). The structural model in parenting style, attachment style, self-regulation and self-esteem for smartphone addiction. *IAFOR Journal of Psychology & the Behavioral Sciences*, 3(1), 85-103.
- Choi, J., Park, Y., Kim, H.-E., Song, J., Lee, D., Lee, E., ... Lee, Y. (2021). Daily life changes and life satisfaction among Korean school-aged children in the COVID-19 pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(6), 1-17.
- Duan, L., Shao, X., Wang, Y., Huang, Y., Miao, J., Yang, X., & Zhu, G. (2020). An investigation of mental health status of children and adolescents in china during the outbreak of COVID-19. *Journal of affective disorders*, 275, 112–118.
- Esmaeilirad, m., & Ahmadi, F. (2017). Presenting an ethical scale to measure the online social networks addiction. *Ethics in Science and Technology*, 12(3), 0-0 [in Persian].
- Fatkuriyah, L., & Sun-Mi, C. (2021). The Relationship among Parenting Style, Self-Regulation, and Smartphone Addiction Proneness in Indonesian Junior High School Students. *IJNP (Indonesian Journal of Nursing Practices)*, 5(1), 51-59.
- Hawi, N. S., & Samaha, M. (2016). To excel or not to excel: Strong evidence on the adverse effect of smartphone addiction on academic performance. *Computers & Education*, 98 (1), 81-89.
- Hu, T., Wang, Y., Lin, L., & Tang, W. (2021). The mediating role of daytime sleepiness between problematic smartphone use and post-traumatic symptoms in COVID-19 home-refined adolescents. *Children and youth services review*, 126 (1), 1-18.
- Khajehmadi, M., & Pooladi, S., & BAHREINI, M. (2016). Design and assessment of psychometric properties of the addiction to mobile questionnaire based on social networks. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing (IJPN)*, 4(4), 43-51[in Persian].
- Khanjani, M., & ghanbari, F., & Naeimi, E. (2019). Investigating the relationship between family function, attachment style and parenting styles with internet addiction in adolescents. *Counseling Culture and Psychotherapy*, 10, 121-142 [in Persian].
- Kim, J. H. (2006). Currents in Internet Addiction. *J Korean Med Assoc*, 49(3), 202–208.
- Kim, R., Lee, K. J., & Choi, Y. J. (2015). Mobile phone overuse among elementary school students in Korea: Factors associated with mobile phone use as a behavior addiction. *Journal of addictions nursing*, 26(2), 81–85.
- Kwan, H. C., & Leung, M. T. (2016). The path model of parenting style, attachment style, self-regulation and Smartphone addiction. In *Applied Psychology: Proceedings of the 2015 Asian Congress of Applied Psychology*, 1 (1), 196-214.
- Kwon, M., Kim, D. J., Cho, H., & Yang, S. (2013). The smartphone addiction scale: development and validation of a short version for adolescents. *PloS one*, 8(12), 1-7.
- Lee, E. J., & Ogbolu, Y. (2018). Does parental control work with smartphone addiction? A cross-sectional study of children in South Korea. *Journal of addictions nursing*, 29(2), 128–138.
- Lee, Yu-Kang & Chang, Chun-Tuan & Lin, You & Cheng, Zhao-Hong. (2014). The dark side of smartphone usage: Psychological traits, compulsive behavior and technostress. *Computers in Human Behavior*, 31(1), 373-383.
- Minaei, A., & Nikzad, S. (2017). The Factor Structure and Validity of the Persian Version of the Baumrind Parenting Style Inventory. *Journal of Family Research*, 13(49), 92-108 [in Persian].
- O'Reilly, M. (1996). Internet addiction: a new disorder enters the medical lexicon. *Can Med Assoc j*, 154 (12), 1882-1883.

- Pontes, H. M., Kiraly, O., Demetrovics, Z., & Griffiths, M. D. (2014). Conceptualization and measurement of DSM-5 internet gaming disorder: The development of the IGD-20 test. copyright: creative commons license. *PLOS one*, 9 (10), 1-9.
- Ratan, Z. A., Zaman, S. B., Islam, S., & Hosseinzadeh, H. (2021). Smartphone overuse: A hidden crisis in COVID-19. *Health policy and technology*, 10 (1), 21–22.
- Sadeghi, S., Pouretemad, H. R., Khosrowabadi, R., Fathabadi, J., & Nikbakht, S. (2019). Effects of parent-child interaction training on children who are excessively exposed to digital devices: A pilot study. *The International Journal of Psychiatry in Medicine*, 54(6), 408-423.
- Sadeghi, S., Pouretemad, H. R., Khosrowabadi, R., Fathabadi, J., & Nikbakht, S. (2021). Parent-child interaction effects on autism symptoms and EEG relative power in young children with excessive screen-time. *Early Child Development and Care*, 191(6), 827-836.
- Sadeghi, S., Pouretemad, H., Khosrowabadi, R., Fathabadi, J., & Nikbakht, S. (2019). Behavioral and electrophysiological evidence for parent training in young children with autism symptoms and excessive screen-time. *Asian journal of psychiatry*, 45(1), 7-12.
- Sadeghi, S., Pouretemad, H. R., & Shalani, B. (2021). Internet-based versus face-to-face intervention training for parents of young children with excessive screen-time and autism spectrum disorder-like symptoms: a comparative study. *International Journal of Developmental Disabilities*, 9 (1), 1-12.
- Sadeghi, S., & Pouretemad, H., & Shervin Badv, R. (2021). Screen-time predicts sleep and feeding problems in young children with autism spectrum disorder symptoms under the age of three. *Journal of Applied Psychology*, 15(57), 73-94 [in Persian].
- Serra, G., Lo Scalzo, L., Giuffrè, M., Ferrara, P., & Corsello, G. (2021). Smartphone use and addiction during the coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic: cohort study on 184 Italian children and adolescents. *Italian journal of pediatrics*, 47(1), 150-160.
- Tabatabaeirad, E. S., & Balootbangan A. (2017). Prediction of internet addiction and social anxiety based on parenting styles in adolescents of Sabzevar, Iran. *J Educ Community Health*, 3(4), 52-58 [in Persian].
- Van den Eijnden, R. J., Lemmens, J. S., & Valkenburg, P. M. (2016). The social media disorder scale. *Computers in Human Behavior*, 61(1), 478-487.
- Young, K. S. (1998). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. *Cyberpsychology & Behavior*, 1(3), 237-244.

پیوست ۱

پرسشنامه اعتیاد دانش آموزان مقطع ابتدایی به تلفن همراه و تبلت - نسخه والد

والدین گرامی سلام، پرسشنامه حاضر جهت سنجش میزان وابستگی کودک شما به تلفن همراه و تبلت طراحی و در اختیار شما قرار گرفته است. خواهشمند است با دقت هر کدام از گویه‌ها را بخوانید و میزان تطابق هر کدام از گویه‌ها با وضعیت فعلی کودکتان را مشخص کنید.

ردیف	گویه	بهتر	گاهی اوقات	اغلب اوقات	بیشتر اوقات	همشه
۱	فرزنده‌تان از محدودیت‌های زمانی‌ای که برای استفاده از تلفن همراه یا تبلت در نظر گرفته‌اید، سریچی می‌کند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۲	فرزنده‌تان در انجام کارهای خانه سهل‌انگاری می‌کند تا زمان بیشتری را صرف استفاده از تلفن همراه یا تبلت کند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۳	فرزنده‌تان ترجیح می‌دهد که وقتی را بهجای این که صرف در کنار خانواده بودن کند، صرف استفاده از تلفن همراه یا تبلت نماید.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۴	فرزنده‌تان چند وقت یکباره به دنبال اجاد روابط جدید با کاربران تلفن همراه یا تبلت است.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۵	شما از فرزندتان به خاطر میزان وقتی که صرف استفاده از تلفن همراه یا تبلت می‌کند، شکایت می‌کنید.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۶	نمایات فرزندتان به خاطر میزان وقتی که صرف استفاده از تلفن همراه یا تبلت می‌کند، افت کرده است.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۷	فرزنده‌تان پیش از این که کار دیگری انجام دهد، تلفن همراه یا تبلت خود یا شما را چک می‌کند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۸	فرزنده‌تان از وقتی که از تلفن همراه یا تبلت استفاده می‌کند، از ارتباط (رو در رو) با دیگران بی‌ميل تر شده است.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۹	رفتار فرزندتان هنگامی که از او می‌پرسید از تلفن همراه یا تبلت چه استفاده‌ای می‌کند، تدافعی و مرموز می‌شود.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۰	شما با رهایی فرزندتان را هنگامی که به صورت مخفیانه و علیرغم خواسته‌تان از تلفن همراه یا تبلت استفاده می‌کند، غافلگیر کرده‌اید.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۱	فرزنده‌تان زمان زیادی را بهنهایی در آنداشت، صرف بازی با تلفن همراه یا تبلت می‌کند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۲	فرزنده‌تان از دوستان جدید اینترنتی اش، تماس یا پیغام‌های ناشناس دریافت می‌کند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۳	اگر در هنگام استفاده از تلفن همراه یا تبلت، کسی مزاحم فرزندتان شود ناراحت و عصبانی می‌شود یا فریاد می‌زند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۴	فرزنده‌تان از هنگامی که به تلفن همراه یا تبلت دسترسی دارد، نسبت به قبل، خسته‌تر به نظر می‌رسد.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۵	فرزنده‌تان هنگامی که به تلفن همراه یا تبلت دسترسی ندارد، مشتاقانه و بی‌صبرانه به دنبال موقعیتی است که دویاره به تلفن همراه یا تبلت دست پاید.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۶	فرزنده‌تان به هنگام دخالت شما درباره طول مدت استفاده از تلفن همراه یا تبلت، اوقات تلخی می‌کند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۷	فرزنده‌تان استفاده از تلفن همراه یا تبلت را به انجام سرگرمی‌های لذت‌بخش و یا علائق خارج از منزل، ترجیح می‌دهد.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۸	فرزنده‌تان به هنگام تعیین محدودیت‌های زمانی منی بر این که او چه میزان اجازه دارد از تلفن همراه یا تبلت استفاده کند، عصبانی می‌شود.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۱۹	فرزنده‌تان استفاده از تلفن همراه یا تبلت را به بیرون رفتن با شما دوستانش ترجیح می‌دهد.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○
۲۰	فرزنده‌تان هنگامی که به تلفن همراه یا تبلت دسترسی ندارد، احساس افسردگی، بیقراری و عصبی بودن می‌کند.					○ ○ ○ ○ ○ ○ ○